

2023, Kloosterhof, Brugge: Programma van maatregelen

Opdrachtgever: Vivendo
Handboogstraat 2 bus 13, 8000 Brugge
Auteurs: Dieter Verwerft, Femke Germonpré, Jari Hinsch Mikkelsen en Frederik Roelens
Uitvoerder: Raakvlak
Komvest 45
8000 Brugge
T +32 [0]50 44 50 41
E dieter.verwerft@brugge

© Raakvlak, september 2023

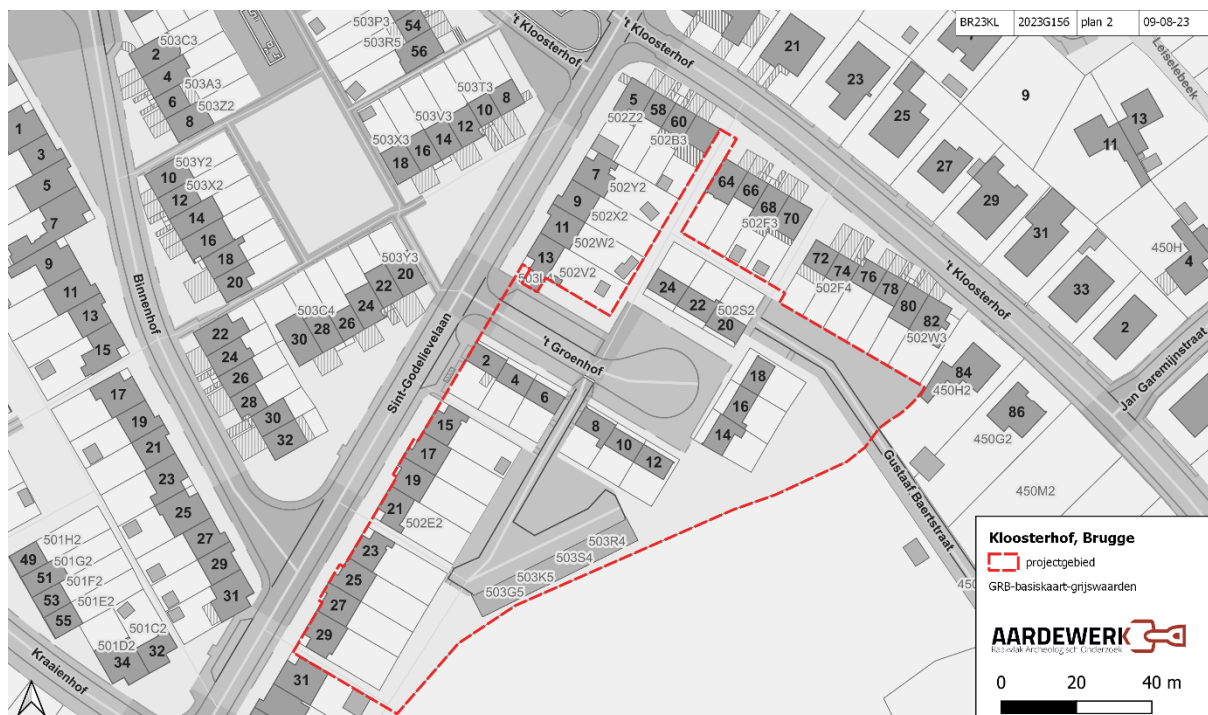
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Raakvlak Archeologisch Onderzoek.

2023, Kloosterhof, Brugge: Programma van Maatregelen

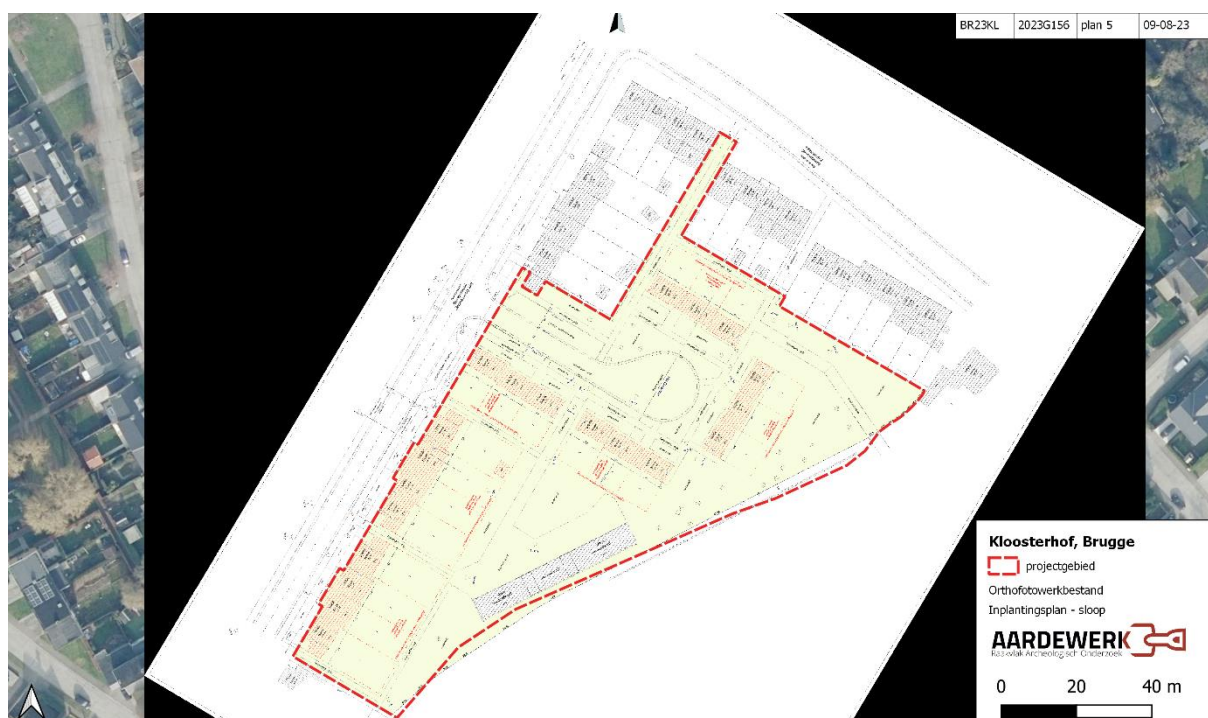
Vivendo plant de ontwikkeling van de Sint-Godelievewijk in Sint Michiels (Brugge). Hiertoe worden 20 bestaande, kleine en verouderde woningen - allen gelegen rondom de pijpenkop van de straat 't Groenhof - gesloopt en wordt de bestaande wegenis en infrastructuur afgebroken. Het projectgebied is 9571,66 m² groot. De oppervlakte van de geplande werken, in dit geval de sloop van de woningen en de afbraak van bestaande omheiningen bedraagt 1231,16 m². Om de mogelijke aantasting van het bodemarchief op deze terreinen in te schatten werkt de bouwheer (Vivendo) samen met Aardewerk, de cel archeologisch onderzoek van Raakvlak. Doel van de opdracht is het waarderen van het terrein aan de hand van een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek. Dit onderzoek resulteert in een archeologienota.

Het projectgebied bevindt zich in Sint-Michiels, deelgemeente van Brugge. Het gebied maakt deel uit van de Sint-Godelievewijk en bevindt zich in de hoek die gevormd wordt door het kruispunt van de Sint-Godelievelaan en het Kloosterhof. De betrokken percelen zijn samen groter dan 3000 m² en de effectieve bodemingreep is groter dan 1000 m², waardoor de drempelwaarden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet overschreden worden. Het gewestplan beschouwt het projectgebied als 'woongebieden' (0100). Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone, een gebied waar geen archeologie verwacht wordt (GGA) of een beschermde archeologische site. Wel bevindt het gebied zich net ten noorden van het beschermde stads- of dorpsgezicht Kasteeldomein Leysselbeek, ook gekend als het kasteel van de Witte Zusters van Afrika (ID: 11379). Ook het bijhorende park wordt opgenomen in de inventaris Onroerend Erfgoed (ID: 39843 en 77777). Op deze basis wordt een archeologienota zonder ingreep in de bodem (bureauonderzoek) opgesteld.

Het totale af te breken volume wordt geschat op 5 115 m³, tuinbergingen niet inbegrepen. Ook de bestaande afsluitingen rondom de woning worden in deze fase afgebroken. Het gaat om kleine, licht gebouwde woningen, zonder kelder, die vrij ondiep gefundeerd zijn.

Figuur 1: Het projectgebied ten opzichte van de GRB-basiskaart

Figuur 2: Inplantingsplan sloop

Administratieve gegevens

Titel: 2023, Kloosterhof, Brugge: Resultaten archeologische prospectie zonder ingreep in de bodem (bureauonderzoek)

Opdrachtgever: Vivendo, Handboogstraat 2 bus 13, 8000 Brugge

Uitvoerder: Raakvlak

Auteurs: Femke Germonpré, Dieter Verwerft, Frederik Roelens en Jari Hinsch Mikkelsen

Bewaring en beheer van de geregistreerde data, vondsten en stalen: Onroerend Erfgoeddepot De Pakhuizen (Raakvlak),

Komvest 45, 8000 Brugge

Locatie/vindplaats: Kloosterhof, 8200 Brugge

Bounding box:

69623.54940529471787158 208043.41334651297074743, 69791.27372475272568408 208043.41334651297074743,
69791.27372475272568408 208198.73733542746049352, 69623.54940529471787158 208198.73733542746049352,
69623.54940529471787158 208043.41334651297074743

Naam site: Kloosterhof, Brugge; afkorting: BR23KL

Kadaster: : Brugge, 25e afdeling/Sint-Michiels, sectie B, percelen 502c4, 502t2, 502s2, 502r2, 502b4, 502p2, 502a4, 502n2, 502m2, 502l2, 502k2, 502z3, 502h2, 502g2, 502f2, 502e2, 502d2, 502c2, 502b2, 502a2, 503g5, 503h5, 503r4

Relevante termen thesauri Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek

Periode: augustus-september 2023

Archeologische verwachting: sporen uit verschillende periodes

Aanleiding van het onderzoek: project Sint-Godelievewijk, sloop meerdere woningen

Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Op basis van het bureauonderzoek bestaat een matige archeologische verwachting binnen het onderzoeksgebied. Het gebied bevindt zich op de zuidwest gerichte flank van de zandrug tussen Oudenburg en Aardenburg. Volgens historisch-cartografische bronnen ligt het onderzoeksterrein zeker sinds de late middeleeuwen in onbebouwd of agrarisch gebied. Pas in de tweede helft van de 20^e eeuw wordt het projectgebied bebouwd (zie topografische kaart MOWW 1950-1970).

In Sint-Michiels zijn reeds archeologische resten teruggevonden die wijzen op bewoning in het gebied sinds het mesolithicum. In het gebied zijn tientallen circulaire en lineaire structuren gefotografeerd. Archeologische kennis uit de onmiddellijke omgeving (1 km rond het projectgebied) wijst voornamelijk op het voorkomen van sites met walgracht, herkend op historische kaarten en op basis van luchtfotografie. Archeologische onderzoeken met ingreep in de bodem (proefsleuven) leverden telkens een beperkt aantal sporen op, waaronder grachten of greppelstructuren, die wijzen op agrarische activiteiten. Regelmatig wijzen proefsleuvenonderzoeken in de omgeving op diepe, antropogene verstoring. Op heden werden nog geen bewoningssporen geobserveerd. Ondanks de bijzonder archeologische waarden in Sint-Michiels, leverde archeologisch onderzoek in de ruime omgeving van het projectgebied tot nu toe weinig archeologische informatie op.

Het landschappelijk bodemonderzoek schetst een bijzonder beeld van het bodemprofiel. Onder de een oppervlaktehorizont met variërende dikte is in elke boring een pakket verstoorde grond waargenomen. Het gaat om verschillende heterogene lagen gemengd zand en klei. Intensieve ingrepen op het projectgebied weerspiegelen zich duidelijk in de landschappelijke boringen. Minstens de bovenste 60 cm – en in het grootste deel van het projectgebied minstens 100 cm – van de bodemprofielen is antropogeen. Het gaat om verschillende heterogene lagen gemengd zand en klei. De moederbodem bestaat uit lichtbruin en wit zand. In boring 3 is een geïsoleerd fragment van een oranje ijzeraanrijkingshorizont (Bs-horizont) waargenomen. Deze laag maakte origineel deel uit van een podzolbodem. Daaronder ligt lichtbruin tot wit zand, zonder bewaarde sporen van bodemvorming. Net zoals aan de oppervlakte is de link met het originele landschap ook in de diepte zo goed als volledig verdwenen. Mogelijk is het terrein afgegraven en nadien heropgevuld. Dit fenomeen vaak wordt vaker waargenomen in de omgeving van grote infrastructuurwerken, waarbij zuiver zand wordt afgegraven en onzuiver zand wordt gestort. Een andere mogelijkheid is sporadisch zeer diep ploegen. Op basis van landschappelijke boringen is het niet mogelijk dit onderscheid te herkennen.

Vanuit een aardkundig, landschappelijk en archeologisch perspectief wijst het landschappelijk bodemonderzoek niet op een archeologisch potentieel. De bodemprofielen zijn tot minstens 60 cm diep en in het grootste deel van het projectgebied dieper dan 120 cm antropogeen. De link met het originele landschap en eventueel aanwezige archeologische sites is zo goed als volledig verdwenen. De geplande bodemingrepen – de sloop van de gebouwen en uitbreken van de verharding – situeren zich integraal in sterk verstoorde grond

Onderzoeksstrategie, - methode en –technieken

Naar aanleiding van dit onderzoek zijn op het projectgebied geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt.

Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

We voorzien voorlopig geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk.